

Bent u een obsessieve klokkijker of lanterfanter? Masterclass door Caroline Serré en Joke Hermesen

Of we alle piepende en trillende apparatuur die we net hebben uitgeschakeld weer willen aanzetten en wel op standje hard, zo beginnen we deze masterclass. Zenuwachtig gelach en wat verbaasde blikken verder volgen we gedwee deze ietwat bijzondere instructies op. Het blijkt of beter gezegd wij blijken onderdeel te zijn van een experiment over tijdsbeleving.

Vervolgens een gedicht van Kees Hermis “vergeet je niet te leven...” iedereen luistert ademloos en aandachtig naar deze mooie woorden die ons meevoeren naar een andere wereld, die van verbeelding. Het is niet alleen stil in de zaal maar het levert een moment van *v e r s t i l l i n g* op. Poëzie als begin, aanjager van vertraging, concurrent van de doortikkende kloktijd die ons achtervolgt als een hete adem.

Tijd die de druk verhoogt in onze maatschappij, organisaties, teams en persoonlijke leven. Dit is de harde tijd, de tijd van het moeten, de obsessieve klokkijker waarbij het relativeringsvermogen afneemt en humor uitblijft.

En ja hoor de eerste telefoon meldt zich luid en duidelijk. Wie heeft zijn telefoon naast het bed liggen? Meer dan de helft van de aanwezigen steekt zijn hand op. En wie reageert er dan? Er blijken nogal wat mensen te zijn die om 5.00 uur wakker schieten om hun telefoon te checken en berichtjes te beantwoorden. Het meest bijzondere van deze tijd is dat mensen beloond, zelfs gewaardeerd worden als ze om 23.00 of 05.00 uur naar de telefoon grijpen om hun berichtjes te beantwoorden. De boodschap is duidelijk en experiment geslaagd!

Harde en zachte tijd

Harde tijd maakt onderdeel uit van een cyclus waarbij zachte tijd staat voor willen, verbinding, bron van creativiteit, waarde blijven, soft, verveling en lanterfanten. Het is rust vinden in je eigen bijdrage maar hoe doe je dat? Aandacht vragen om zachte tijd in te bouwen in leiderschap. De truc, handvat hiervoor is vertragen. Wanneer kom je in een flow? Voor de een is dit hard fietsen, wandelen, yoga

maar ook muziek en goed boek. Je hebt altijd de keuze om tijd anders te beleven en daarmee een interventie te doen; nee zeggen betekent ja zeggen tegen iets anders. Het adagium Festina Lente is van toepassing. Haast je langzaam; verbeeld door een dier dat een haas als voor- en slakkenhuis als achterkant heeft.

Blote voetenpad

Een volgende vraag of we ons een voorbeeld herinneren waar we onder hoge druk de juiste beslissing namen. Een reactie; iemand zat in overleg met partijen waarvan de belangen erg ver uit

elkaar liepen er kwam geen toenadering. Haar eerste gedachte was om de ingebrachte notitie te herschrijven maar ze koos voor een wandeling. Samen met haar kind, stroopte ze haar broekspijpen op en gooide haar schoenen uit om met de voeten in de aarde, het blote voetenpad te bewandelen. Het leidde tot goed gevoel, ontspanning en met een opgeruimd hoofd werd het overleg hervat en bracht ze moeiteloos partijen dicht bij elkaar.

Waar is het je nu echt om te doen? Hoe verleid je mensen om met je mee te gaan, wat is je kerntaak? Je komt tot verdieping als je jezelf andere vragen durft te stellen, je bevraagt je waarden.

Comeback voor Kairostijd

Aan de hand van Griekse filosofen worden we teruggevoerd in de tijd van mythologie. Volgens hen had de tijd twee gezichten: Chronos (God) stond voor de universele, meetbare en lineaire tijd en Kairos (kleinzoon) voor het juiste ogenblik en de persoonlijke ervaring van tijd. Chronos, meetbare tijd om de wereld te structureren deed zijn intrede begin 1900, de eeuw van industrialisatie; productie en transport van productie-, trein- en werktijden werden geklokt. Tijd dat als een meetlint in stukken gedeeld wordt. Globalisering en economisering van tijd deed zijn intrede; 'tijd is geld'. Dan Kairos de God van het juiste moment, je grijpt hem bij zijn haarlok. Zijn vleugels op schouders en voeten staan voor bevlogenheid, inzicht en creativiteit. Grijp het momentum, het is bij uitstek tijd voor verandering. Kairos creëert een intermezzo op de tijdlijn van Chronos. Het gaat over aandacht, een pas op de plaats maken. Het breekt op de as van vergankelijkheid en zorgt voor een andere ervaring van tijd. Een tussentijd, tijdloos je vergeet de klok en voelt je geïnspireerd en meer op jezelf betrokken.

Kairos geeft het juiste moment voor de juiste beslissing aan. Hij wordt afgebeeld met een weegschaal in zijn hand omdat dit moment pas ontstaat vanuit een uiterst zorgvuldig wikkelen en wegen van omstandigheden, argumenten en kansen. Aan de ene kant moet er voldoende rust gevonden worden om de nieuwe ontwikkelingen te overdenken en aan de andere kant brengt creativiteit en alertheid de gevraagde scherpheid van geest om de veranderingen op het juiste moment door te voeren. Tijdens het interval dat Kairos op de Chronostijd schept komt het juiste ogenblik, maat en gelegenheid samen.

Creativiteit en verandering

Onze moderne levens lijken steeds meer door de kloktijd bepaald te worden. Hoe kunnen we nog de rust vinden om af en toe in onze eigen tijd te belanden? Het is de tijd van de aandacht, de reflectie en concentratie, waarbij we de klok vergeten en in een reeks van onbewaakte ogenblikken terecht komen, die onverwachte herinneringen, inzichten en dagdromen voor ons in petto hebben. Kairos geldt binnen de filosofie daarom ook als de tijd van de creativiteit en van de verandering.

Leef je alleen in Chronos tijd dan is de kans op voorbij hollen en vervreemden groot. Chronos is egocentrisch en Het gaat hier om hebben van tijd (of het gebrek daaraan). In innerlijke tijd, voel je betrokken op jezelf en ben je zelf; het zijn. Het geeft de tijd aan voor verandering, ontwikkeling,

proces en evaluatie. Panta Rhei, tijd van flow, concentratie Kairos bij de lok grijpen en verzilveren inwisselen. De juiste beslissing nemen.

Kairos tijd is van belang voor onze menselijkheid, het is ons fundament. Chronos is drijfzand. Chronos hebben we alleen nodig om een Kairos moment in te plannen. Kairos is een voorwaarde voor creatief denken. Chronos, de obsessieve klokkijker staat voor eigen belang is cynisch, kil en stelt zijn ego centraal. Het is de hoogste tijd om een comeback in te plannen voor Kairos tijd waarin slow, onthaasten en tijd van de aandacht centraal staat.

En hoe doen we dat? Hier komen wat tips om meer Kairos tijd in te bouwen in ons jachtig bestaan. Door meer 'time in', grenzen stellen, steun geven en hulp aannemen, verwachtingen ten aanzien van jezelf intomen, aanwezigheid oefenen, successen vieren en iets doen waar je van houdt.

De verhalen zijn geschreven door Margot Ploumen (@Margot_Ploumen). Het zijn interpretaties van de masterclasses dus geen letterlijke weergave. Voor meer informatie zie www.bindje.nl